

A számítástudomány alapjai

Lineáris egyenletrendszerek

2022. október 18.

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans.

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.
Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Példa:

$$3x - 4z = 666$$

$$33x - y + 77z = 42$$

$$\sqrt[3]{2}\sqrt{5}y - (\ln(\cos 42)) \cdot z = \pi e^\pi$$

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.
Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.
Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.
Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás.

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás.

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazzá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Példa:

$$\begin{array}{l} x - 2y = 7 \quad \boxed{x} = 7 + 2y \\ 3x + y = 11 \quad 21 + 6y + y = 11 \\ 2x + 3y = 5 \quad 14 + 4y + 3y = 5 \end{array} \quad \begin{array}{l} \boxed{x} = 7 + 2y \\ 7y = -10 \\ 7y = -9 \end{array} \quad \begin{array}{l} \boxed{x} = 7 + 2y \\ \boxed{y} = -\frac{10}{7} \\ 7 \cdot \frac{-10}{7} = -9 \quad \neq \end{array}$$

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Példa:

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Példa:

$$\begin{array}{l} x - 2y = 7 \quad \boxed{x} = 7 + 2y \quad \boxed{x} = 7 + 2y \quad \boxed{x} = 7 + 2y \\ 3x + y = 11 \quad 21 + 6y + y = 11 \quad 7y = -10 \quad \boxed{y} = -\frac{10}{7} \quad x = \frac{29}{7} \\ 2x + 3y = 4 \quad 14 + 4y + 3y = 4 \quad 7y = -10 \quad 7 \cdot \frac{-10}{7} = -10 \checkmark \quad y = -\frac{10}{7} \end{array}$$

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Példa:

Def: **Lineáris egyenlet:** Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Példa:

$$\begin{array}{llll} x - 2y = 7 & \boxed{x} = 7 + 2y & \boxed{x} = 7 + 2y & \\ 3x - 6y = 21 & 21 + 6y - 6y = 21 & 21 = 21 \quad \checkmark & x = 7 + 2y \\ -2x + 4y = -14 & -14 - 4y + 4y = -14 & -14 = -14 \quad \checkmark & y \in \mathbb{R} \end{array}$$

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. **Lineáris egyenletrendszer:** Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

Def: Lineáris egyenlet: Ismeretlenek konstansszorosainak összege konstans. Lineáris egyenletrendszer: Véges sok lineáris egyenlet.

Megoldás: Olyan értékadás, ami minden egyenletet igazgá tesz.

Cél: Lineáris egyenletrendszer összes megoldásának megtalálása.

Naiv módszer: Minden fázisban egyik egyenletből kifejezünk egy ismeretlent, és ezt a többi egyenletbe helyettesítjük. A kapott egyenletekkel végezzük a következő fázist. Minden fázisban 1-gyel csökken az ismeretlenek és az egyenletek száma is.

A megoldás formája: Az eljárás végén kapott egyenletek nem tartalmazznak ismeretlent. Minden ilyen egyenlet vagy azonosság, vagy ellentmondás. Ha van köztük ellentmondás, akkor nincs megoldás. Ha mind azonosság, akkor a ki nem fejezett ismeretlenek tetszőleges értékadása egyértelműen meghatározza a kifejezett ismeretlenek értékét.

A továbbiakban a megoldás egy áttekinthetőbb módszerét és az ahhoz kapcsolódó terminológiát mutatjuk be.

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Példa:

$$\begin{array}{r} x_1 - 3x_3 + 5x_4 = -6 \\ 7x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 9 \\ x_2 + 7x_3 - 2x_4 = 11 \end{array} \quad \mapsto \quad \begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ \hline 1 & 0 & -3 & 5 & -6 \\ 7 & 2 & 3 & 0 & 9 \\ 0 & 1 & 7 & -2 & 11 \end{array}$$

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Példa:

$$\begin{array}{r} x_1 - 3x_3 + 5x_4 = -6 \\ 7x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 9 \\ x_2 + 7x_3 - 2x_4 = 11 \end{array} \quad \mapsto \quad \begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ \hline 1 & 0 & -3 & 5 & -6 \\ 7 & 2 & 3 & 0 & 9 \\ 0 & 1 & 7 & -2 & 11 \end{array}$$

Megj: A kibővített együtthatómátrix a lineáris egyenletrendszer felírásának egy tömör módja: elkerüljük vele a műveleti- és egyenlőségjelekkel piszmogást, mégis teljesen áttekinthető módon tartalmaz minden lényeges információt.

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: **Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa:** a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Példa:

$$\begin{array}{l} x_1 - 3x_3 + 5x_4 = -6 \\ 7x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 9 \\ x_2 + 7x_3 - 2x_4 = 11 \end{array} \quad \mapsto \quad \begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ \hline 1 & 0 & -3 & 5 & -6 \\ 7 & 2 & 3 & 0 & 9 \\ 0 & 1 & 7 & -2 & 11 \end{array}$$

Megj: A kibővített együtthatómátrix a lineáris egyenletrendszer felírásának egy tömör módja: elkerüljük vele a műveleti- és egyenlőségjelekkel piszmogást, mégis teljesen áttekinthető módon tartalmaz minden lényeges információt.

Megoldás módszere: Ekvivalens átalakításokat végzünk. Ezek során a megoldások halmaza nem változik. Konkrétan: egyenleteket felcserélünk, egyenletet nemnullával végigszorozunk ill. az i -dik egyenletet kicseréljük az i -dik és j -dik egyenletek összegére. Erről szól a következő definíció.

Elemi sorokvivalens átalakítások

Def: **Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa:** a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Def: A kibővített egyhómx elemi sorekvivalens átalakítása (ESÁ): (1) sorcsere, (2) sor nemnulla konstanssal végigszorzása, (3) az i -dik sor helyettesítése az i -dik és j -dik sorok (koordinátánkénti) összegével (csupa0 sor elhagyása, az i -dik sor helyettesítése az i -dik sor és a j -dik sor konstansszorosának összegével).

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Def: A kibővített egyhómx elemi sorekvivalens átalakítása (ESÁ): (1) sorcsere, (2) sor nemnulla konstanssal végigszorzása, (3) az i -dik sor helyettesítése az i -dik és j -dik sorok (koordinátánkénti) összegével (csupa0 sor elhagyása, az i -dik sor helyettesítése az i -dik sor és a j -dik sor konstansszorosának összegével).

Állítás: ESÁ hatására a megoldások halmaza nem változik.

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Def: A kibővített egyhómx elemi sorekvivalens átalakítása (ESÁ): (1) sorcsere, (2) sor nemnulla konstanssal végigszorzása, (3) az i -dik sor helyettesítése az i -dik és j -dik sorok (koordinátánkénti) összegével (csupa0 sor elhagyása, az i -dik sor helyettesítése az i -dik sor és a j -dik sor konstansszorosának összegével).

Állítás: ESÁ hatására a megoldások halmaza nem változik.

Biz: Minden ESÁ előtti megoldás megoldás marad az ESÁ után is. Minden ESÁ fordítottja megkapható ESÁ-ok egymásutánjaként is. Ezért minden ESÁ utáni megoldás megoldja az ESÁ előtti előtti rendszert is. □

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Def: A kibővített egyhómx elemi sorekvivalens átalakítása (ESÁ): (1) sorcsere, (2) sor nemnulla konstanssal végigszorzása, (3) az i -dik sor helyettesítése az i -dik és j -dik sorok (koordinátánkénti) összegével (csupa0 sor elhagyása, az i -dik sor helyettesítése az i -dik sor és a j -dik sor konstansszorosának összegével).

Állítás: ESÁ hatására a megoldások halmaza nem változik.

Elemi sorekvivalens átalakítások

Def: Lineáris egyenletrendszer kibővített együtthatómátrixa: a sorok az egyenleteknek, az oszlopok az ismeretleneknek ill. az egyenletek jobb oldalainak felelnek meg, az egyes mezőkben pedig a megfelelő együttható ill. jobb oldali konstans áll.

Def: A kibővített egyhómx elemi sorekvivalens átalakítása (ESÁ): (1) sorcsere, (2) sor nemnulla konstanssal végigszorozása, (3) az i -dik sor helyettesítése az i -dik és j -dik sorok (koordinátánkénti) összegével (csupa0 sor elhagyása, az i -dik sor helyettesítése az i -dik sor és a j -dik sor konstansszorosának összegével).

Állítás: ESÁ hatására a megoldások halmaza nem változik.

Cél: A lineáris egyenletrendszerből kiindulva, ESÁ-ok alkalmazásával elérni, hogy a kapott rendszer a megoldások leírását adja.

Először definiáljuk a megoldást leíró kibővített egyhómx-ot.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v_1**)

(2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v_1 felett csak nullák állnak.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: LA mátrix

$$\begin{pmatrix} 1 & 3 & -2 & 0 & 1 & 1 & 7 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 5 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ill.

RLA mátrix

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v_1**)

(2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v_1 felett csak nullák állnak.

Példa:

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)

(2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v_1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)

(2) minden $v1$ feletti sorban van ettől a $v1$ -től balra eső másik $v1$.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden $v1$ felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)

(2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v_1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \\ 0 = 1 \\ 0 = 0 \end{array}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$
$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \\ 0 = 1 \\ 0 = 0 \end{array} \mapsto \text{⚡}$$

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \\ 0 = 1 \\ 0 = 0 \end{array} \mapsto \text{⚡}$$

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v1-hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)

(2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \\ 0 = 1 \\ 0 = 0 \end{array} \mapsto \text{⚡}$$

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v1-hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v1-hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)

(2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v1-hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v1-hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

(1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)

(2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

(3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v1-hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v1-hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(2) Ha van tilos sor, akkor nincs megoldás.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Példa: RLA kibővített egyhómx:

$$\begin{array}{cccc|c} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & \\ 1 & 3 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 5 & 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_1 + 3x_2 - 2x_4 = 1 \\ x_3 + 5x_4 = 7 \end{array} \mapsto \begin{array}{l} x_2, x_4 \in \mathbb{R} \\ x_1 = 1 - 3x_2 + 2x_4 \\ x_3 = 7 - 5x_4 \end{array}$$

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v1-hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v1-hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(2) Ha van tilos sor, akkor nincs megoldás.

(3) Ha nincs tilos sor, a szabad paraméterek tetsz. értékadásához egyértelmű megoldás tartozik.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v_1 felett csak nullák állnak.

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v_1 -hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v_1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v_1 -hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(2) Ha van tilos sor, akkor nincs megoldás.

(3) Ha nincs tilos sor, a szabad paraméterek tetsz. értékadásához egyértelmű megoldás tartozik.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v_1 feletti sorban van ettől a v_1 -től balra eső másik v_1 .

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v_1 felett csak nullák állnak.

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v_1 -hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v_1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v_1 -hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(2) Ha van tilos sor, akkor nincs megoldás.

(3) Ha nincs tilos sor, a szabad paraméterek tetsz. értékadásához egyértelmű megoldás tartozik.

Megf: A lin. egyenletsz. megoldása tekinthető úgy, hogy a lin. egyenletsz. egy RLA kibővített egyhómx-szal van megadva.

(Redukált) lépcsős alak

Def: Az M mátrix **lépcsős alakú (LA)**, ha

- (1) minden sor első nemnulla eleme 1-es (ú.n. **vezér1-es**, avagy **v1**)
- (2) minden v1 feletti sorban van ettől a v1-től balra eső másik v1.

Az M mátrix **redukált lépcsős alakú (RLA)**, ha

- (3) M LA és (2) M -ben minden v1 felett csak nullák állnak.

Def: Kib. egyhómx **tilos sora**: $0 \dots 0 \mid x$ alakú sor, ha $x \neq 0$.

Def: A RLA kib. egyhómx v1-hez tartozó változója **kötött**, a többi változó (amihez nem tartozik v1) **szabad** (vagy **szabad paraméter**).

Megf: Ha a kib. egyhómx RLA, akkor (1) minden sor vagy a v1-hez tartozó változó értékadása, vagy tilos sor, vagy csupa0 sor.

(2) Ha van tilos sor, akkor nincs megoldás.

(3) Ha nincs tilos sor, a szabad paraméterek tetsz. értékadásához egyértelmű megoldás tartozik.

Megf: A lin. egyenletrsz. megoldása tekinthető úgy, hogy a lin. egyenletrsz. egy RLA kibővített egyhómx-szal van megadva.

Cél: Olyan eljárás, ami ESÁ-okkal tetsz. mátrixot RLA-vá alakít.

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v1-sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v1 alatti elemeket.

Példa:

0	0	-1	3	5
3	6	-6	0	9
2	4	0	1	-1

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v1-sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v1 alatti elemeket.

Példa:

$$\begin{array}{ccccccccc} 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & & 3 & 6 & -6 & 0 & 9 \\ 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & & 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & & 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 \\ \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & & & & & & & & & & \\ \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & & & & & & & & & & & \\ & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & & & & & & & & & & \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & & 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 \\ \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & & & & & \\ & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & & & & & & \\ & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & & & & & \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v1-sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v1 alatti elemeket.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 \\ \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & & & & \\ \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & & & & & \\ & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & & & & \\ \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & & & & & & & & & & \\ \rightarrow & 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & & & & & & & & & & & \\ & 0 & 0 & 0 & 13 & 13 & & & & & & & & & & & \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 3 & 6 & -6 & 0 & 9 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 & & 2 & 4 & 0 & 1 & -1 \\ \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & & & & & \\ \rightarrow & 0 & 0 & -1 & 3 & 5 & \rightarrow & 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & & & & & & \\ & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & 0 & 0 & 4 & 1 & -7 & & & & & & \\ \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & & & & & & \\ \rightarrow & 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & \rightarrow & 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & \checkmark & & & & & \\ & 0 & 0 & 0 & 13 & 13 & & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & & & & & & \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & \\ 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & & 0 & 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

Példa:

$$\begin{array}{cccccc} 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & \rightarrow & 1 & 2 & -2 & 0 & 3 & \rightarrow & 1 & 2 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -3 & -5 & \rightarrow & 0 & 0 & 1 & 0 & -2 & \rightarrow & 0 & 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & \rightarrow & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & \rightarrow & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \quad \checkmark$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

Példa:

$$\begin{array}{ccccc} 3 & 2 & -2 & 0 & 3 \\ 2 & 1 & 0 & \sqrt{42} & \sqrt[3]{\pi} \end{array}$$

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

Példa:
$$\begin{array}{cccccc} 3 & 2 & -2 & 0 & 3 & 1 & 1 & -2 & -\sqrt{42} & 3 - \frac{\varepsilon}{\sqrt{\pi}} \\ 2 & 1 & 0 & \sqrt{42} & \frac{\varepsilon}{\sqrt{\pi}} & 2 & 1 & 0 & \sqrt{42} & \frac{\varepsilon}{\sqrt{\pi}} \end{array} \rightarrow$$
 ✓

Gauss-elimináció

Gauss-elimináció: Input: $M \in \mathbb{R}^{n \times k}$ mátrix.

Output: Egy M -ből ESÁ-okkal kapható $M' \in \mathbb{R}^{n \times k}$ LA mátrix.

Működés: Az algoritmus fázisokból áll. Az i -dik fázisban keresünk egy nemnulla elemet az $(i - 1)$ -dik sor alatt a lehető legkisebb sorszámú oszlopban. Ha nincs ilyen elem, az algoritmus véget ér. Sorcserével ezt a nemnulla elemet az i -dik sorba visszük.

Az i -dik sor konstanssal szorzásával ezt az elemet v_1 -sé alakítjuk.

Az i -dik sor alatti sorokhoz az i -dik sor konstansszorosát hozzáadva kinullázzuk a kapott v_1 alatti elemeket.

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

Gauss-elimináció

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

Gauss-elimináció

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

(3) A Gauss-elimináció megvalósítható rekurzív algoritmusként is. A $GE(M)$ (az M mátrixot lépcsős alakra hozó eljárás):

1. Ha M első oszlopa csupa0, akkor M' az első oszlop törlésével keletkező mátrix. Output: $GE(M')$ elé írunk egy csupa0 oszlopot.

Gauss-elimináció

Megj: (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.

(2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.

(3) A Gauss-elimináció megvalósítható rekurzív algoritmusként is. A $GE(M)$ (az M mátrixot lépcsős alakra hozó eljárás):

1. Ha M első oszlopa csupa0, akkor M' az első oszlop törlésével keletkező mátrix. Output: $GE(M')$ elé írunk egy csupa0 oszlopot.

2. Ha M első oszlopa tartalmaz nemnulla elemet, sorcserével és az első sor konstansszorosításával az első sor első elemét v_1 -sé tesszük, majd a v_1 alatti elemeket ESÁ-okkal kinullázzuk. Legyen M' az első sor és első oszlop törlésével keletkező mátrix. Output: $GE(M')$ elé írunk egy csupa0 oszlopot és az így kapott mátrix fölé a korábban törölt első sort.

Gauss-elimináció

- Megj:** (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.
- (2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.
- (3) A Gauss-elimináció megvalósítható rekurzív algoritmusként is.

Gauss-elimináció

- Megj:** (1) A Gauss-elimináció outputja LA. Az RLA-hoz további lépésekre van szükség: minden v_1 felett kinullázhatók az elemek, ha a v_1 sorának konstansszorosait a v_1 feletti sorokhoz adjuk.
- (2) Ha csupán LA (vagy RLA) a cél, eltérhetünk a Gauss-eliminációtól, feltéve, hogy ESÁ-okkal dolgozunk.
- (3) A Gauss-elimináció megvalósítható rekurzív algoritmusként is.
- (4) Az $M \in R^{n \times k}$ Gauss-eliminációja során minden fázisában legfeljebb egy sorcserét, legfeljebb $2n$ sorszorzást és legfeljebb n sorösszeadást hajtunk végre. Ezért minden fázis legfeljebb $konst \cdot nk$ lépést igényel, az összlépésszám legfeljebb $konst \cdot n^2 k$. Az input M mátrix $n \cdot k$ elemet tartalmaz, az eljárás hatékony.

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás
  - ▶ Ha az utolsó oszlopban van v_1 , akkor nincs megoldás

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás
  - ▶ Ha az utolsó oszlopban van v_1 , akkor nincs megoldás
  - ▶ Ha az utolsó kivételével minden oszlopban van v_1 , akkor egyetlen megoldás van

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás
  - ▶ Ha az utolsó oszlopban van v_1 , akkor nincs megoldás
  - ▶ Ha az utolsó kivételével minden oszlopban van v_1 , akkor egyetlen megoldás van
  - ▶ Ha az utolsón kívül más oszlopban sincs v_1 , akkor van szabad paraméter, így végtelen sok különböző megoldás van.

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás
  - ▶ Ha az utolsó oszlopban van v_1 , akkor nincs megoldás
  - ▶ Ha az utolsó kivételével minden oszlopban van v_1 , akkor egyetlen megoldás van
  - ▶ Ha az utolsón kívül más oszlopban sincs v_1 , akkor van szabad paraméter, így végtelen sok különböző megoldás van.

Köv: Ha a lineáris egyenletrendszernek pontosan egy megoldása van, akkor legalább annyi egyenlet van, mint ahány ismeretlen.

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás
  - ▶ Ha az utolsó oszlopban van v_1 , akkor nincs megoldás
  - ▶ Ha az utolsó kivételével minden oszlopban van v_1 , akkor egyetlen megoldás van
  - ▶ Ha az utolsón kívül más oszlopban sincs v_1 , akkor van szabad paraméter, így végtelen sok különböző megoldás van.

Köv: Ha a lineáris egyenletrendszernek pontosan egy megoldása van, akkor legalább annyi egyenlet van, mint ahány ismeretlen.

Biz: Az RLA-ra hozás után nincs szabad paraméter, tehát minden változóhoz tartozik v_1 . Ezért a kibővített együtthatómátrixnak legalább annyi sora van, mint a változók száma. □

Lineáris egyenletrendszerek megoldásszáma

Láttuk:

1. Lineáris egyenletrendszer kib. egyhómxként is megadható.
2. ESÁ nem változtat a megoldásokon
3. ESÁ-okkal elérhető a RLA
4. A RLA-ból azonnal adódik a megoldás
  - ▶ Ha az utolsó oszlopban van v_1 , akkor nincs megoldás
  - ▶ Ha az utolsó kivételével minden oszlopban van v_1 , akkor egyetlen megoldás van
  - ▶ Ha az utolsó kívül más oszlopban sincs v_1 , akkor van szabad paraméter, így végtelen sok különböző megoldás van.

Köv: Ha a lineáris egyenletrendszernek pontosan egy megoldása van, akkor legalább annyi egyenlet van, mint ahány ismeretlen.

Biz: Az RLA-ra hozás után nincs szabad paraméter, tehát minden változóhoz tartozik v_1 . Ezért a kibővített együtthatómátrixnak legalább annyi sora van, mint a változók száma. □

Megj: A fenti következmény fordított irányban nem igaz, és lényegében nincs más összefüggés az egyértelmű megoldhatóság, az ismeretlenek és egyenletek száma között.

Köszönöm a figyelmet!